

Visie en curriculum

Zonder schoolvisie geen focus in het curriculum.

Inleiding

Werken vanuit een visie.... Het lijkt zo simpel! In de waan van alle dag maken we als schoolleiders honderden keuzes en zeg nou zelf.... Vraag jij je dagelijks af of deze keuzes in lijn met de visie van jouw school liggen? Is alles wat jouw team doet in overeenstemming met de visie? Voelen jouw collega's tot in hun diepste vezels waartoe zij de leerlingen laten leren? En wat is ook alweer precies je missie en wat ook alweer precies je visie? En hoeveel visie heb je nu eigenlijk precies nodig? Visie op leren, visie op omgaan met verschillen, visie op ouders in je school, visie op lunchtrommelinhouden, visie, visie, visie....

In deze kenniskaart visie leggen we de relatie tussen visie en curriculum en komen we er achter dat het hebben van een goed omschreven en doorleefde visie helpt om focus te houden op het curriculum.

Visie? Doe de ideologieëntest met je team:

In het boek Curriculum theory: conflicting visions and enduring concerns, beschrijft auteur Michael Schiro vier ideologieën of visies. Ieder met zijn eigen historie en tradities. Door in kaart te brengen hoe jij en je team zich hiertoe verhouden, kunnen jullie je eigen visie verhelderen. Deze visie is de basis voor daadwerkelijke curriculumkeuzes (zie kenniskaart 'keuzeruimte en curriculum').

Er zijn vier 'archetypen' te onderscheiden met bijbehorende visie. Globaal samengevat:

Culturalisten	Leerlingen leren d.m.v. het planmatig overbrengen van alle geaccumuleerde kennis uit het verleden.
Pragmatisten	Leerlingen leren met als doel een efficiënte voorbereiding op succesvolle participatie aan de maatschappij of arbeidsmarkt.
Naturalisten	Leerlingen leren, waarbij de behoefte en/of belangen van het individu centraal staan.
Activisten	Leerlingen leren vanuit de context van de maatschappij. Sociaal economische ongelijkheid en ander onrecht is de belangrijkste drijfveer.

Inzicht in jouw diepste ideologie en/of drijfveer geeft antwoord op die ene (snel vergeten) maar zo ontzettend belangrijke vraag;

WAARTOE leren onze leerlingen?

Laat iedereen uit het team de 'ideologieëntest' invullen. Je zult zien dat de meeste mensen zich verwant voelen met meer dan één van de archetypen. Voer samen het gesprek in het team. Wat zijn voor jullie leidende principes? Bij het formuleren van jouw visie kun je vanuit de ideologie antwoord geven op de belangrijke vragen (Meester, 2021);

Wat is het doel van het onderwijs?
Welke kennis is het meeste waard?
Wat is de essentie van de kinderjaren?

Hoe leren de leerlingen het best?
Wat is de rol van leraren?
Hoe dienen de leerlingen te worden getoetst?

In de kenniskaart "keuzeruimte en curriculum" komen deze antwoorden van pas.

GEREEDSCHAPPEN

- [Ideologieëntest voor het team](https://www.uitgeverijpica.nl/images/files/Wetenswaardig/Wetenswaardig_curriculumideologieën-zelftest.pdf)
(gebaseerd op Schiro, 2012, vertaald door Meester, 2021)
https://www.uitgeverijpica.nl/images/files/Wetenswaardig/Wetenswaardig_curriculumideologieën-zelftest.pdf

Verder lezen

- Schiro, M. S. (2012). *Curriculum theory; Conflicting visions and enduring concerns*. Sage.
- Sinek, S. (2009). *Start with why. How great leaders inspire everyone to take action*. Portfolio.
- Thijs, A. & Van den Akker, J. (Eds). (2009). *Leerplan in ontwikkeling*. Enschede: SLO.
<https://www.slo.nl/@4285/leerplan/>

Referenties

- Meester, E. (2021). *Wetenswaardig. Curriculumontwikkeling voor primair onderwijs*. Pica.
- Schiro, M. S. (2012). *Curriculum theory; Conflicting visions and enduring concerns*. Sage.